

KUJUMUISHA IDADI YA WATU, AFYA NA MAZINGIRA

KWA MAENDELEO YANAYOTEKELEZWA KENYA

UJUMBE MAALUM KUTOKA KWA MAANDISHI

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Kenya ni kiongozi humu Afrika sanasana katika sera za maendeleo na mipango ya kuimarisha uchumi, kijamii na ustawi wa kisiasa wa watu na kuimarisha uchumi.¹

Hata hivyo, mengi bado yanafaa kushughulikiwa kujumuisha idadi ya watu inayokua kwa haraka, afya na ustawi wetu na tunavyotumia rasilmali yetu.

Kenya inaweza kuwa kiongozi katika kuendeleza afya, utekelezaji wa mazingira na ustawi zaidi wa uchumi kwa kushughulikia changamoto zote tatu pamoja.

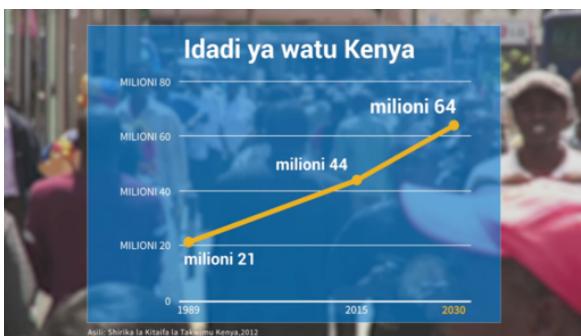
Mtazamo wa Idadi ya watu, Afya and Mazingira, au PHE, inatambua uwiano tata wa watu, afya zao na rasilmali wanayotegemea.

PHE inajumuisha habari za upangaji uzazi kwa hiari na huduma za kimsingi za kutunza afyana udhibiti wa mali ya asili inayotekelzeza.

Katika jamii za vijijini – ambapo robo tatu ya Wakenya wanapoishi na ambapo miradi mingi ya PHE yaliyojumuishwa - afya na riziki zinahusiana na udhibiti wa mali ya asili na usalama wa chakula.²

Muundo msingi wa usafiri na afya nyonge – sanasana katika sehemu za mbali – zinawazuia familia kupata huduma za afya, hata afya ya uzazi.

Katika jamii za Kenya vijijini na walio maskini, wanawake mara nyingi huwazaa watoto wawili zaidi ya walivyotarajia. Kutokana na hayo, familia huhitaji rasilmali zaidi ili kuwakimu wote, hali hii yaweza kuongeza umaskini kinyumbani na kitaifa.³

Familia inapokuwa na watoto wengi kuliko walivyotarajia, idadi ya watu pia hukua haraka. Idadi ya watu Kenya iliongezeka marudufu kutoka milioni 21 mwaka wa 1989 hadi milioni 44 mwaka wa 2015 na inasemekana kuwa itafika milioni 64 ikifika 2030.⁴

Ongezeko la idadi ya watukwa haraka unaweza kuathiri mazingira na vile watu wanatumia mali yao ya asili.

Misitu inakatwa kwa kiwango cha kuogofya ili kupambana na mahitaji ya ardhi ya kulima, machungani, kuni na makazi na maziwa yanadidimia katika uvuvi wa samaki kutokana na mitindo ya uvuvi isiyotekelzeza na mipango ya vivanda.⁵

Kwa kuongeza, mabadiliko ya hali ya anga na matukio ya hali ya anga yaliyozidi kama ukame yanaharibu mimea na mifugo ambayo hutanguliza ukosefu wa usalama wa chakula, upungufu wa mapato kwa familia na umaskini uliokithiri.⁶

Kwa ukweli, matukio ya hali ya anga yaliyozidi huathiri sana uchumi wa Kenya, na upungufu katika sekta zote unaogharamiwa kwa dola bilioni 1 hadi dola bilioni 3 au shilingi za Kenya bilioni 100 hadi bilioni 300 kufikia mwaka wa 2030.⁷

Mitindo ya ujumuishaji wa maendeleo kama PHE unaweza kushughulikia ifaavyo idadi ya watu, afya na riziki na changamoto za rasilmali kwa njia kamilifu inayoshughulikia matakwa maalum ya jamii na inashughulikia changamoto nyigi zinazohusiana.

Juhudi za PHE katika Kaunti ya Kisumu inaongeza kupatikana kwa huduma za afya hata mipango ya upangaji uzazi wa hiari. Walio ndoani wanaweza kupanga familia zao na kupata huduma za afya muhimu, hata huduma za afya za kina mama na watoto, na UKIMWI na matibabu na uzuaji wa malaria.⁸

Juhudi za PHE katika Kaunti ya Kisumu pia inashughulikia udhibiti wa matakwa yanayohusiana ya mazingira na mali ya asili ya jamii kwa kufunza wakazi kuusu mitindo ya kilimo na uvuvi isiyotekelzeza.

Kwa sasa, wanajamii hawategemei sana kwa mali ya asili ya aina moja bali wana asili tofauti za mapato na lishe na wana ujuzi zaidi wa mitindo inayotekelzeza inayosaidia kutoa shinikizo kwa mazingira.

Mitindo ya PHE inaweka habari za udhibiti wa afya na mali ya asili pamoja huku ikishughulikia matakwa ya kiafya, lishe na riziki ya watu binafsi na ya familia.

Kutokana na hayo, jamii imekumbatia mitindo ya PHE na kuzifanya ziwa zinazoteklezeka hata baada ya mradi kuisha.

**Udidimizaji
wa Ardhi
Wekeza dola 1
Mapato dola 4**

Mapato dola 4

Mitindo wa PHE inaonekana kuwa ya gharama inayofaa kuliko miradi inayoshughulikia jambo moja.⁹

Wanauchumi wanakadiria kuwa dola yoyote ambayo Kenya inawekezakatika upangaji uzazi wa hiari na kupunguza udidimishaji wa ardhi yana mapato ya dola 4.¹⁰ Gharama hii inayofaa ya kuingilia kwa PHE hujijenga katika uwekezaji unaofaa.

Miradi ya PHE humu Kenya na ulimwenguni kote unaonyesha kuwa mitindo ya PHE ya kujumuisha inafaa na inaongeza thamani mbali na sekta ya idadi ya watu, afya na mazingira kama kuwawezesha wanawake kwa kuwakuza kiafya na kiuchumi; gharama zaidi na kuiunga mkono jamii kwa maingiliano ya afya na mazingira, akiba zaidi ya wakati na uhifadhi wa gharama wa kinyumbani na watekelezaji wa mradi; na uwezo wa kuwafikia vijana kwa njia mwafaka.¹¹

Tunawaomba viongozi wa kitaifa na kaunti kuwa:

Kuthibitisha ahadi zao kwa mkakati wa maendeleo wa PHE.

Kukagua sera zilizomo ili kukuza na kuendeleza ili kutoa mwelekeo taala wa PHE katika sekta tofauti.

Kutafsiri sera kuwa matendo ili kutekeleza PHE ifaavyo kwa kutafuta ushauri kutoka kwa Maarifa ya PHE iliyokuzwa na Jamii ya Afrika Mashariki.

Serikali ya kitaifa inafaa:
Kuunda kizingiti cha kazi cha sheria
kuisaidia mielekeo ya watu wengi
katika PHE.

Tunaiomba serikali ya kitaifa kuwa:

Kunda kizingiti cha kazi cha sheria ili kuunda mkono mielekeo ya watu wengi katika PHE na kukuza uwezekano wa wakala za kiserikali kutekeleza mitazamo ya PHE ifaavyo.

Serikali ya Kaunti zinafaa:
Kuungeza ahadi za kifedha kwa PHE

Tunaiomba serikali ya kaunti kuwa:

Kuimarisha utaratibu wa asasi kusimamia sekta zote, ujumuisha PHE kwa mipango ya maendeleo ya kaunti Kuimarisha ahadi zao za kifedha na kutenga rasilmali kwa PHE.

**Mashirika ya kiraia
yanayofanya kazi katika
sekti tofauti yanafa:**
Kuipa nguvu utangamishaji katika sekti
tofauti na kutetea rasilmaji nyingi zaidi kwa
utekelezaji wa PHE kitaifa na katika
vitongoji vidogo vya kitaifa.

Tunawaomba mashirika ya kitaifa kuwa:

Watafute njia za kushrikiana katika juhudi za PHE na kuiunga mkono uyoaji wa rasilmali katika kiwango cha kitaifa na kaunti.

Imetimia wakati ambapo Kenya kuchukua uongozi wa maendeleo yanatekelezeka.

Kwa kutambua uhusiano ulioko kati ya watu wa Kenya, afya yao na matumizi tekelezi ya mali ya asili, na kuanzia sasa, tunaweza kuelekeza Kenya katika njia ya kutimiza nguzo zao za kiuchumi na kimaendeleo na kukuza thhamani ya maisha ya mamilioni ya Wakenya huku ikihifadhi mazingira yetu kwa kizazi kijacho.

Marejeleo Ya Ujumbe Maalum Kutoka Kwa Maandishi

- 1 Serikali ya Jamhuri ya Kenya, Kenya Vision 2030, The Popular Version (Nairobi: Government of the Republic of Kenya); United Nations, "Sustainable Development Goals," (2016), inayopatikana kwa www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/; National Council for Population and Development (NCPD), Ministry of State for Planning, National Development, and Vision 2030, *Sessional Paper No. 3 of 2012 on Population Policy for National Development* (Nairobi: NCPD, 2012).
- 2 United Nations (UN) Population Division, *World Urbanization Prospects: The 2014 Revision* (New York: UN, 2014); Kristen P. Patterson na Smita Gaith, "Population Health and Environment," Global Health e-Learning Center, inayopatikana kwa www.globalhealthlearning.org/course/population-health-and-environment.
- 3 Kenya National Bureau of Statistics, Wizara ya Afya/Kenya, National AIDS Control Council/Kenya, Kenya Medical Research Institute, NCPD, na ICF, Kenya Demographic and Health Survey (DHS) 2014 (Rockville, MD: ICF).
- 4 KNBS, Ministry of State for Planning, National Development and Vision 2030, "2009 Kenya Population and Housing Census, Analytical Report on Population Dynamics: (2012), inayopatikana kwa www.knbs.or.ke/publications/.
- 5 United States Agency for International Development (USAID) Land and Urban Office, "Kenya," (Februari 2017), inayopatikana kwa www.land-links.org/country-profile/kenya/; KNBS, Economic Survey 2017; Rachel Winnik Yavinsky et al., "The Impact of Population, Health, and Environment Projects: A Synthesis of Evidence," (2015), working paper, inayopatikana kwa <http://evidenceproject.popcouncil.org/wp-content/uploads/2015/06/PHE-Synthesis-Report1.pdf>; Lattice Consulting, "Market Study Of The Aquaculture Market In Kenya: Kenya Market-Led Aquaculture Program (KMAP)," (Juni 2016), inayopatikana kwa www.farmafrica.org/downloads/study-of-the-kenyan-aquaculture-market.pdf; Jesse T. Njoka et al., "Kenya: Country Situation Assessment," (Januari 2016), working paper, inayopatikana kwa http://prise.odi.org/wp-content/uploads/2016/01/Low-Res_Kenya-CSA.pdf.
- 6 UN Environment Program (UNEP), Convention on Biodiversity, "Kenya—Country Profile," (2017), inayopatikana kwa www.cbd.int/countries/profile/default.shtml?country=ke; UNEP, *Kenya: Atlas of Our Changing Environment* (Nairobi: UNEP, 2009).
- 7 Jesse T. Njoka et al., "Kenya: Country Situation Assessment."
- 8 Yavinsky et al., "The Impact of Population, Health, and Environment Projects."; Pathfinder International, "Sustaining Health, Rights, and the Environment in the Lake Victoria Basin, Technical Brief," (Juni 2015), inayopatikana kwa www.pathfinder.org/wp-content/uploads/2016/09/Sustaining_Rights_2015PHE.pdf.
- 9 Yavinsky et al., "The Impact of Population, Health, and Environment Projects."
- 10 National Council for Population and Development (NCPD), "Family Planning in Kenya: Saving Lives, Saving Money," (2015), inayopatikana kwa [https://www.healthpolicyproject.com/pubs/486_KenyaImpactNowOnepager.pdf](http://www.healthpolicyproject.com/pubs/486_KenyaImpactNowOnepager.pdf); Ephraim Nkonya, Alisher Mirzabaev, na Joachim von Braun, ed., *Economics of Land Degradation and Improvement—A Global Assessment for Sustainable Development* (New York: Springer International, 2016).
- 11 Yavinsky et al., "The Impact of Population, Health, and Environment Projects."

SHUKRANI

Photo credits:

- © 2011 Evans Nyapada/Jhpiego, Courtesy of Photoshare
- © Ariadne Van Zandbergen / Alamy Stock Photo
- © Chris Jackson / Staff / Getty Images News / Getty Images
- © Cultura / Philip Lee Harvey / Cultura / Getty Images
- © Footage Firm, Inc.
- © Jacek_Sopotnicki / iStock / Getty Images Plus / Getty Images
- © Jessica Kali/Population Reference Bureau
- © Michele Burgess / Alamy Stock Photo
- © Neil Palmer Photography
- © NHK / NHK Video Bank Creative / Getty Images
- © Pathfinder International
- © UN Photo/Ray Witlin

"Kujumuisha Idadi ya Watu, Afya na Mazingira Kwa Maendeleo Yanayotekelawa Kenya" ni chombo cha utetezi cha mawasiliano ambacho kilipangwa na PHE Kenya Multimedia Taskforce inayoongozwa na National Council for Population and Development kwa ushirikiano na Population Reference Bureau.

Shukrani ya kipekee kwa PHE ENGAGE Taskforce ya Njia Nyangi kwa Aliyotoa ya muhimu kwa "Kujumuisha Idadi ya Watu, Afya na Mazingira Kwa Maendeleo Yanayotekelawa Kenya."

Uwasilishaji huu wa Midia-Anui umetengenezwa kwa ufadhili wa shirika la United States Agency for International Development (USAID) kulingana na makubaliano ya ushirikiano AID-OAAA-A-16-0002. Habari inayotela ni jukumu la NCPD na PRB na sio serikali rasmi ya Marekani na hiyo basi, mazilio yanayotolewa hayaonyeshi au kunukuu mawazo au maono ya shirika la USAID ama Serikali ya Marekani.

© 2017 Population Reference Bureau. Haki zote zimehifadhiwa.

National Council for Population and Development
Chancery Building, Fourth Floor, Valley Road

P.O. Box 48994-00100, Nairobi

Tel: +254 20 2711600 • Mobile: +254 72 4256202 / 73 5700208
Email: info@ncpd.go.ke • Website: www.ncpd.go.ke

